

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ
НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. директора ІТ НААН

_____ Олексій КРАСНОРУЦЬКИЙ

ПРОЄКТ

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію інклюзивного навчання, порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з числа здобувачів освіти в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України

УХВАЛЕНО

решенням Вченої ради ІТ НААН

«__» _____ 2023 р., протокол № __,

вводиться в дію з «__» _____ 2023 р.

Харків, 2023 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України (далі – ІТ НААН) визначає організаційні засади інклюзивного навчання в ІТ НААН з метою реалізації права здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року №635, Указу Президента України № 401/2017 від 02 грудня 2017 р. «Про внесення змін до пункту 3 Положення про національний заклад (установу) України», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами, (стаття 25), Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю (Конвенція про права інвалідів).

1.3. Основні терміни та їх визначення:

Здобувач вищої освіти з особливими освітніми потребами – особа з особливими освітніми потребами, яка здобуває освіту в закладі вищої освіти і потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на вищу освіту.

Інклюзія – процес, який полягає в позитивному ставленні до різноманітності здобувачів вищої освіти у навчальному середовищі, сприйнятті індивідуальних особливостей розвитку особистості не як проблеми, а як можливостей для розвитку, або процес реального залучення здобувачів вищої освіти з особливими потребами до освітнього процесу в ІТ НААН, або особлива система навчання, яка передбачає індивідуальний підхід до здобувачів, відповідно до їх освітніх потреб.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивна група – група в Університеті, де поряд із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб і можливостей.

Супровід – система заходів, що мають забезпечити рівний доступ до навчання, тобто усунення або мінімізація проблем у навчанні для здобувачів з особливими освітніми потребами. Супровід охоплює процеси підготовки до вступу, допомогу в дотриманні процедури вступу, подальшого навчання в Університеті, а також передбачає підтримку зв'язків із випускниками та моніторинг їхнього працевлаштування. Забезпечення супроводу дозволяє їм діяти на рівних з іншими здобувачами вищої освіти, але без надання переваг. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту».

1.4. ІТ НААН надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісноорієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

2.1. Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в ІТ НААН передбачає:

- створення інклюзивного освітнього середовища;
- застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;
- приведення території ІТ НААН, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі, коли наявні будівлі, споруди та приміщення неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;
- забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу;
- забезпечення, в разі необхідності, розумного пристосування;
- застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для

здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування;

– забезпечення доступності інформації в різних форматах та відповідно до особливих потреб (збільшений шрифт, електронний формат та інші).

2.2. Директор ІТ НААН або уповноважена ним особа забезпечує створення в ІТ НААН інклюзивного освітнього середовища.

2.3. Директор ІТ НААН на підставі письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами, а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, утворює інклюзивну групу. Утворення інклюзивної групи в ІТ НААН та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора ІТ НААН.

Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

3. ПОРЯДОК СУПРОВОДУ ЗДОБУВАЧІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

З метою організації інклюзивного навчання в ІТ НААН в межах існуючої штатної чисельності закріплюється куратор інклюзивної групи та, при кількості здобувачів освіти з особливими потребами в ІТ НААН більше 10 осіб, може наказом директора створюватися група психолого-педагогічного супроводу за поданням заступника директора з наукової роботи. До складу групи психолого-педагогічного супроводу залучаються наукові та науково-педагогічні працівники ІТ НААН, представники адміністрації та інші фахівці за потреби.

3.2. Куратор інклюзивної групи та керівник і члени групи психолого-педагогічного супроводу за наявності (куратор і члени групи – далі Супровід) здійснюють та контролюють організацію і провадження інклюзивного навчання в ІТ НААН й виконують такі завдання:

– співпрацюють із структурними підрозділами ІТ НААН щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

– розробляють індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводять моніторинг його виконання, вносять до нього зміни;

– за підтримки адміністрації ІТ НААН сприяють організації підготовки (підвищення кваліфікації) та консультування науково-педагогічних працівників Університету та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом організації проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо; в тому числі щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

– провадять інформаційно-просвітницьку діяльність із формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами; – співпрацюють із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

3.3 Індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку (за наявності), підписується таким здобувачем освіти та затверджується ректором Університету.

3.4. Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами передбачає, зокрема:

– навчально-організаційний супровід – допомогу учасникам освітнього процесу в організації освітнього процесу, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо;

– психолого-педагогічний супровід – системна діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

– соціальний супровід – заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги при влаштуванні в гуртожиток, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів освіти.

3.5. Особистісний супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

3.6. Практичні умови щодо забезпечення безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних осіб до приміщень навчальних

корпусів і гуртожитків ІТ НААН, дії відповідальних осіб щодо забезпечення зручності перебування в ІТ НААН особам, що потребують допомоги й супроводу, створення умов для якісного їх обслуговування, порядок супроводження в приміщення ІТ НААН з метою реалізації права цих осіб на навчання:

- щорічно, в першу декаду навчального року, особою, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантурою, визначаються особи (групи осіб), що потребують супроводу та надання допомоги упродовж певного навчального періоду. Інформація щодо наявності осіб, які є маломобільними внаслідок тимчасових проблем зі здоров'ям, поновлюється особою, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантури, постійно;

- у ході складання розкладу навчальних занять для інклюзивних груп та груп, де наявні особи, що потребують супроводу й допомоги, максимально передбачено проведення занять на перших поверхах навчальних корпусів ІТ НААН. При поселенні в гуртожиток такі особи розміщуються у кімнатах на першому поверсі;

- щорічно контактні особи з числа адміністративно-господарчих працівників, представників викладацького колективу та здобувачів освіти отримують інструктаж щодо здійснення супроводу осіб з інвалідністю та маломобільних осіб в приміщеннях ІТ НААН;

- у ході проведення навчальних занять науково-педагогічні працівники Університету мають враховувати наявність осіб, що потребують супроводу, і забезпечити комфортність їх перебування в Університеті;

- на вході в будівлі ІТ НААН розташовані кнопки виклику чергового (охоронця), якими можуть скористатися особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення.

3.7. ІТ НААН надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

3.8. Особи, які потребують супроводу й допомоги, мають право звернутися до відповідальних осіб ІТ НААН із побажаннями й рекомендаціями щодо даного Положення.